وآنان که در راه ما با جان ومال جهادکردند محققاً آنان رابه راه خویش هدایت
می کنیم و همیشه خدا یار نیکو کاران است
قرآن کریم

مجاهد

ارگان نشراتی جمعیت اسلامی افغانستان

سرمقاله
رمضان را پاس داریم
ص۲

احکام و مسائل رمضان
ص۷

انتخابات ریاست جمهوری
حضور گستردهٔ مردم با ناهنجاری های اداری
ص۳

دور ششم سال سوم شمارهٔ بیست و هشتم چهارشنبه ۲۹ میزان ۱۳۸۳ ۷ رمضان المبارک ۱٤۲۵ - 20 October 2004

شمارش آرا نشان می دهد که کرزی تا هنوز فرد نخست است

درست پنج روز پس از برگزاری انتخابات ریاست جمهوری افغانستان، شمارش آرا آغاز شد.

کار شمارش آرا جهت سمع و ثبت ادعاهای تقلب در انتخابات و اعتراض کاندیدا های ریاست جمهوری به تأخیر افتاده بود ولی سر انجام بعد از ظهر روز جمعه ۲۴ میزان در کابل آغاز شد.

تا کنون بالا ترین آرا را آقای حامد کرزی از آن خود کرده است و آقایان قانونی وعبدالرشید دوستم در درجه های دوم وسوم قرار گرفته اند.

بنا بر آخرین گزارش ها در شام روز سه شنبه ۲۸ میزان از شمارش آرا، نتایج ذیل به دست آمده است.

از جمله ۲۸۸۵۵۵ (٪۳۶) کل آرا، حامد کرزی ۱۸۵۷۴۷۶ (٪۶۴،۴)، محمد یونس قانونی ۴۷۹۲۲۱ (٪۱۶،۶)، عبدالرشید دوستم ۲۱۳۶۷۸ (٪۷،۴)، حاجی محمدمحقق ۱۴۶۶۹۹ (٪۵،۱) و مسعوده جلال ۲۸۷۴۹ (٪۱) رأی را به خود اختصاص داده اند.

گفته شده است که سایر کاندیداهای ریاست جمهوری کمتر از ٪۱ کل آرای شمارش شده را به دست آورده اند.

با در نظر داشت جریان شمارش آرا احتمال می رود که برنده آقای کرزی باشد.

دیده شود که در روزهای بعدی، این شمارش به نفع کی خواهد انجامید.

گفتنی است که آقای حامد کرزی در ولایات هرات، بلخ، فراه، لوگر، بادغیس قندهار زابل، پکتیا، وردگ، خوست، لغمان، کنر، نورستان، ننگرهار و کندز جایگاه نخست را در بین کاندیداها احراز نموده است.

آقای محمد یونس قانونی در ولایات بغلان، غور، کاپیسا پنجشیر و پروان جایگاه اول را احراز نموده است و آقای عبدالرشید دوستم در ولایات تخار، سمنگان، سرپل، جوزجان و فاریاب دارای یک چنین جایگاهی است. هم چنان آقای محقق در ولایت بامیان و دایکندی بیشترین آرا را به دست آورده است.

سیاست گذاران حکومت پس از انتخابات

ص۲

محمد یونس قانونی:

په ټول ټاکنو کی درغلی له پخوا یو پلان شوی کار وو

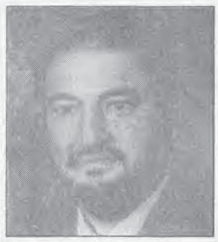
دبهرنیو او روزنې پخواني وزیر او د جمهوري ریاست د ټول ټاکنو یو تن کاندید محمد یونس قانوني تیره ورځ په یوه خبري کنفرانس کي په ټول ټاکنو کي تکي برکي

له پخوا یو سازمان شوي کار وباله ده وویل په ډیرو سیمو کي د راي اچوني پنځه صندوقونه خلکو ته اینودل شوي و خو شل صندوقه نور د دولتي مسوولینو تر څارني لاندي کینودل شوي و نوموړي زیاته کړه دغه شان جعلي کارتونه او د راي اچوني تقلبي پاڼي په بیلابیلو ولایاتو لکه زابل، غزني، پکتیا، هرات ، کندز، او نورو سیمو کي کارول شوي دي.

قانوني زیاته کړه په انتخاباتي حوزو کي د سیاسي ډلو د استازیو ته د څارنی منع کول او په ملي او بین المللي کچه د شکایاتو دنه اوریدلو یوه مرجع نشتوالی داټول ددي لامل شوي چي ټول ټاکني تر پوښتني لاندي راشي خو د ټول ټاکنو د کډ دفتر ویاند سلطان احمد بهین دغه نیوکي رد کړي دي.

د افغانستان د اسلامي جمعیت ویاند محمدنسیم فقیری:

موږ ددی موجوده حکومت ننګه نه کوو او دافغانستان اسلامی جمعیت په حکومت کی ونډه نلری

د افغانستان د اسلامي جمعیت ویاند، محمد نسیم فقیري د بي بي سي راډیو د پښتو څانګي په هغه ګردي میز کي ګډون کړي و کوم چي د ستاسو غږ تر نامه لاندي دهفتي د ورځي دتلي د میاشتي د پنځه ویشتمي نیټي د ماښام په اتو بجو خپور شو. دغه خپرونه د یکشنبي په سهار - دمعمول سره سم - بیا تکرار شوه. داسلامي جمعیت ویاند د اوریدونکو او دپروګرام دګوربه پوښتنو ته ځوابونه ورکړچي مهم مطالب یي محترمو لوستونکو ته وړاندي کیږي.

په سر کي د پروګرام کوربه وویل: د را رسیدلو پیغامونو ډیره برخه پدي راتوله ده چي راتلونکي ولس مشر دي ائتلافي حکومت نه جوړوي او حکومتي څوکي دي هغه چاته وسپاري چي ورتیایي لري.

کوربه د اسلامي جمعیت د ویاند ته سوال داسي راجع کړ چي:

اوریدونکي له ائتلافي حکومت څخه سرټکوي، ستاسو نظر په دي اړه څه دي؟

آیا له انتخاباتو څخه وروسته چه کوم ولس مشر راځي او حکومت جوړوي آیا یوبې پري مسلکي او با کفایت حکومت به جوړ کړاي شي؟

فقیري په ځواب کي وویل چي: کلمي او مفاهیم باید یو له بل نه جلا او بیل کړو. ائتلاف او ملي مشارکت یا ملي ګډون یو له بل نه خورا توپیر او واټن لري . د افغانستان راتلونکي اولس مشر باید د افغانستان سیاسي او ټولنیز مصلحتونه په نظر کي ونیسي ، ځکه چي د سولي او ثبات د تامینولو لپاره ورته ضرورت لري.

۵مخ

اولین همایش مجمع عمومی مشورتی متخصصان افغانستان گشایش یافت

مجمع عمومی مشورتی متخصصان افغانستان دیروز سه شنبه ۲۸ میزان در یک همایش بزرگ گردهم آمدند.

در این همایش متخصصان و کارشناسان افغانی از داخل و خارج کشور، جمع شده بودند.

این همایش در هتل زنبق طلایی برگزار شده بود، استاد برهان الدین ربانی رهبر جهاد و مقاومت، نیز درمیان اشتراک کنندگان حضور داشت.

محترم استاد ربانی وشماری از اشتراک کنندگان در این همایش دربارهٔ ایجاد و اهمیت یک چنین نهادی به ویژه در شرایط کنونی افغانستان سخنرانی کردند.

آقای بهرامی کارشناس مدیریت، در مورد ارزش این مجمع صحبت نمود.

او در سخنانش گفت: ما اول باید به تفاهم ملی ومسلکی برسیم و به شایسته سالاری و بازسازی روانی نیز توجه نماییم زیرا تخصص بدون تعهد وصداقت کاری را از پیش نخواهد برد.

ص۶

مجاهـد
ارگان نشراتی جمعیت اسلامی افغانستان
مؤسس: استاد برهان الدین ربانی
سال تأسیس: ۱۳۵۷ خورشیدی
ناشر : دفتر فرهنگی
زیر نظر هیأت تحریر
آدرس : کابل- چهار راهی پروان دوم جادهٔ بادام باغ
صندوق پستی : ۲۲۶
شماره های تلفن:
تلفن: ۰۷۰۲۸۵۱۳۹ - ۲۲۰۲۲۱۴ - ۰۲۰
E-mail: mujahidweekly@yahoo.com

سرمقاله

رمضان را پاس داریم

رمضان ماه برکات و فیوض الهی است، ماهی که در آن قرآن به عنوان راهنما و نشانه های راه زندگی سعادتمند برای انسان فرود فرستاده شده است. در این ماه دروازه های بهشت گشوده می شود و دروازه های دوزخ بسته می گردد و شیاطین به زنجیر کشیده می شوند.

رمضان ماهی است که سالی یک بار مسلمانان باید در آن تربیت شوند و به فضایل و آرایه های زندگی اجتماعی خوی بگیرند. انسان روزه دار به زشتی روی نمی آورد و به هیچ کس بد زبانی نمی کند، اگر کسی به او دشنام داد و یا با او به جنگ پرداخت در پاسخ می گوید: من روزه دارم، یعنی روزه داشتن تنها بازداشتن نفس آدمی از خوردن و نوشیدن نیست بل اجتناب از خصال بد مقدم بر امتناع از خوردن ونوشیدن و... است

فلسفهٔ رمضان این است که آدمی را با تجربهٔ گرسنگی وتشنگی به اندیشیدن دربارهٔ محرومان وبی نوایان فرا خواند و با پرورش ارزش های معنوی روح او را بپالاید و جامعه را به کمالات اخلاقی که لازمهٔ زندگی مدنی است راه بنماید.

با چنین بازده بزرگ است که روزه درمیان همهٔ کارهای نکوی ادمی جایگاه ویژه در نزد خدای می یابد و خداوند متعال آن را نه از آن بنده که از آن خویشتنش می داند.

لذا رمضان ماه پرورش جان و تن آدمی است که با برپایی عبادات وشعایر ویژه برگزار می شود وبعد از آنچه دربالا گفته آمد نیاز به بازگفتن ندارد که برپایی این عبادات و شعایر نیازمند فضا و محیط پالوده وپاک است. به همین دلیل بوده است که از قدیم به تجربه ثابت شده است که با فرا رسیدن رمضان بسیاری از شرارت پیشگان از شرارت باز می ایستند وگراف جرایم وزشتی ها فرو می افتد. کسانی که روزه می گیرند و دروغ و فریب را نمی گذارند خدا به ترک طعام وشراب آنان نیازی ندارد.

این حال و هوای فراخور رمضان است ولی متأسفانه در کشور ما برخی از افراد و مؤسسات از سر نا آگاهی و یا غرض ورزی این فضای معنوی و تربیتی رمضان را با گستردن رذائل وزشتی ها می آلایند. برخی از برنامه های تلویزیون افغانستان وبسیاری از برنامه های برخی از کانال های تلویزیونی تازه کار گویا یک چنین مأموریتی دارند. اینان این همه کارها را زیر نام دموکراسی و آزادی انجام می دهند و با علم کردن دموکراسی و آزادی به جنگ معتقدات وفرهنگ مردم می روند. اینان باید بدانند که با این کارها راهی را می روند که از پیش دیگران رفته اند و جز شرمساری و ذلت برای خویش وبحران و ویرانی برای مردم به دست نیاورده اند.

جامعهٔ ما به یقین نیازمند ارزش های انسانی دموکراسی است ولی دموکراسی هرگز به مفهوم گستردن بساط رذائل وعمومی کردن انحطاط اخلاقی نیست. نهادینه کردن دموکراسی در جامعهٔ ما به ریشه دار کردن فرهنگ رمضان، ایثار و تسامح و یاری کردن ومهر ورزیدن و... نیاز دارد.

دولت به عنوان پاسدار فرهنگ و اخلاق جامعه باید به این لگام گسیختگی ها پایان بخشد وحرمت وکرامت رمضان و فرهنگ روزه داری را در این ماه و پس از آن پاس دارد.

سیاست گذاران حکومت پس از انتخابات

عبدالعلی کوهی استاد فاکولته ادبیات دانشگاه کابل

نتیجهٔ انتخابات وقبل از همه برگزاری آن در کشور، به سطح جهان خبر ساز بوده است ، طوری که ایالات متحدهٔ امریکا، بزرگ ترین تمویل کنندهٔ این انتخابات ، انجام پیروزمند این فرایند را دست آوردی برای سیاست "جنگ علیه تروریسم" می داند ، و اداره بوش قبل از انتخابات ریاست جمهوری امریکا که قرار است در نوامبر سال جاری میلادی برگزار شود. این انتخابات را یک پیروزی وموفقیت در سیاست خارجی خویش به حساب آورد ، واین در حالی است که ادعای پیروزی وموفقیت در عراق روز تا روز رنگ می بازد. پیروزی در امر انتخابات که با مسالمت وشور و علاقهٔ فراوان به پایان رسید ، نه تنها از خواسته های مردم افغانستان بوده است ، بل ممثل تطبیق اهداف سیاسی قدرت های خارجی نیز می باشد . سؤال اساسی این جاست که برندگان این انتخابات فقط گروهی خاص از سیاستمداران خواهد بود، یا کافهٔ مردم؟ در برخی از محافل چنین پنداشته می شود که برگزاری انتخابات در افغانستان بیشتر در راستای انتظارات بین المللی صورت پذیرفته است تا خواست و ارادهٔ مردم افغانستان. اما انتظارات افغانها نسبت به هر گونه انتظارات بیرونی بیشتر است وبالآخره این افغانها بودند که در پروسهٔ انتخابات سهم گرفتند و باوجود پیش بینی های رسانه های خارجی روند انتخابات کاملاً با آرامش واطمینان سپری گردید و نقش اساسی در این انتخابات را مردم داشته اند.

جای دارد که عناصر خیر خواه ، کاردان ومجرب بر اساس شایستگی ، لیاقت و اعتماد ملی به پست های مدیریت جامعه گماشته شوند تا در پرتو آن حاکمیت در کشور ترکیب اصولی یابد

اما انتظارات مردم از حکومت آینده چنان گسترده وعظیم است که شاید کمر این حکومت را در عملی نمودن آن خم نماید. کشور وارد حیات نوین سیاسی خود گردیده است. ادارهٔ موقت وحکومت انتقالی از بدنه های متضاد ساخته شده بودند و هریک از اعضای بلند پایهٔ حکومت دارای سرمایه های بزرگ و گنج های باد آورده درکشور گردیدند.

این بدنه های متضاد فقط در پیرامون خود وخانوادهٔ خود فکر کردند! حال ضرورت است تا استراتژی وسیاست معقول تری به منصه اجرا قرار داده شود ، حکومت پس از انتخابات دارای یک تاریخ و فرهنگ مخصوص به خود است. طوری که در مورد تاریخ گفته شده است که تاریخ عبارت است از تسلسل دوره های مختلف که از لحاظ طول زمانی باهم فرق دارند وملاک این دوره های تاریخی حوادث بزرگ ، تغییر حکومت وسقوط یا صعود سلسله نیست بلکه تاریخ عبارت است از تغییر فکر وروح مشترک خاصی که در جامعه حکم فرماست . بنابر این گرایش عام و روح مشترک اجتماعی بنای یک دوره را می سازد وهمان است که منتسکیو آن را "روح عصر" می گوید بنا بر این تاریخ یعنی توالی دوره های گوناگونی که هریک راسیمایی ویژه وروحیه یی مشخص است .

نتیجهٔ انتخابات وانتظارات جامعهٔ بین المللی در این اواخر فرصتی مناسب را جهت بازنگری پالیسی های قبلی وطرح راهکارهای جدید به وجود آورده است .

آنچه به صورت کلی مردم انتظار آن را از حکومت آینده دارند ، همانا ختم در گیری ها ، تشویق روند آشتی ملی ، دفاع از حقوق بشر ، تأمین صلح پایدار وایجاد اشتغال برای بی کاران می باشد. واین کار ایجاب می نماید که در کشور یک استراتژی جدید با کمک جامعهٔ بین المللی مبنی بر درک واقع بینانهٔ اوضاع سیاسی و امنیتی کشور که بتواند پاسخگوی نیازهای جامعه باشد، طرح و عملی گردد، در حکومت دونیم سالهٔ آقای کرزی ادعا می شد که حکومت بر اساس توافقات بن بنا یافته و اساس حکومت بر ائتلاف استوار است ورئیس دولت در پاره یی از امور اساسی ناکام بوده است واین ناتوانی را در ائتلاف میان اشخاص با دیدهایی متفاوت پیرامون ادارهٔ مملکت توجیه می نمودند، طوری که دیده می شود و ادعا بر این است حکومت آینده وبدنه های آن بر پایهٔ مشارکت ملی استوار خواهد شد، نه بر ائتلاف.

بعد از فروپاشی قامت بودا در افغانستان وانفجار آسمان خراش های "سیاست جهانی"، نظام طالبانی در کشور فروریخت وبرویرانه های آن افغانستان وارد تاریخ نوین خویش می گردد ، آنهم با پیام جدید ، استراتژی جدید وانسان جدید که همه چیز را از سر می سازد. طوری که افغانستان به گونه یی دوران گذار را می آزماید ودر دوران گذار خواهی نخواهی پراگندگی هایی وجود خواهد داشت. اما آنچه حکومت آینده را به چالش می طلبد همانا تمثیل مشارکت ملی است ، نباید در این مشارکت ملی تقلب کاری صورت گیرد و جای عناصر ملی کما کان خالی باقی بماند . از همین حالا دیده می شود که شماری از آدم ها به کمین نشسته اند تا ببینند کدام گروه به پیروزی نزدیک می شود تا به حمایت از آن شعار بدهند، بعضی ها زبان وقلم خود را به اجاره داده اند وفاقد شهامت اخلاقی اند ، جیب مؤسساتی را که در حمایت از آزادی بیان وعقیده سرمایه هایی رابه کشور ما سرازیر کرده اند، با هزار ترفند وتیرنگ خالی می کنند. اگر حکومت آینده با این گونه اشخاص همسویی نشان داد وآنها را شریک گرمابه و گلستان ساخت به یقین کاری را از پیش نخواهد برد. شیوه های سیاسی که در حکومت گذشته وجود داشت ، تکرار آن در آینده ما را بیمناک می سازد. حکومت موقت و به تعقیب آن ادارهٔ انتقالی در فضای شتابردهٔ کنفرانس بن که خود ناشی از حوادث ۱۱ سپتمبر است به وجود آمد. اما اکنون جای دارد که عناصر خیر خواه ، کاردان ومجرب بر اساس شایستگی ، لیاقت و اعتماد ملی به پست های مدیریت جامعه گماشته شوند تا در پرتو آن حاکمیت در کشور ترکیب اصولی یابد.

زیرا ایجاد مؤلفه های دموکراسی ، تشکیل نهاد های مدنی و مشارکت اقوام وقبایل در حکومت ، زمینهٔ بازسازی فزیکی ومعنوی را فراهم می سازد.

ما در آینده همان طوری که به توسعهٔ زیر ساخت های اقتصادی نیاز داریم به فرهنگ تفاهم که در برابر فرهنگ استبداد وخشونت ایستادگی داشته باشد نیاز داریم؛ هر قدر حکومت مرکزی نیرومند ایجاد گردد، به همان پیمانه زیر ساخت های اقتصادی وفرهنگی توسعه می یابد وجامعهٔ مدنی در کشور شکل می گیرد. در آینده ثابت خواهد شد که حکومت پس از انتخابات حق [illegible] تحمل داشته باشد ومشارکت ملی را به چه شیوه یی تمثیل خواهد کرد. زیرا این، کلید حل همه دشواری ها در کشور است.

ما در آینده همان طوری که به توسعهٔ زیر ساخت های اقتصادی نیاز داریم به فرهنگ تفاهم که در برابر فرهنگ استبداد وخشونت ایستادگی داشته باشد نیاز داریم

انتخابات ریاست جمهوری ۲
حضور گستردهٔ مردم با ناهنجاری های اداری

محمد نسیم فقیری

در شمارهٔ گذشته، اهمیت انتخابات ریاست جمهوری و شکوه حضور گستردهٔ مردم در روز تاریخی هجدهم میزان وهمچنین دلایل این حضور، بر رسی گردید. اینک به برخی از ناهنجاری های اداری انتخابات مذکور، اشاره

انتخابات ریاست جمهوری هجدهم میزان در پهلوی شکوه و عظمت حضور گستردهٔ مردم، دارای ناهنجاری ها و کاستی هایی نیز بود که عمدتاً از سوی کاندیداهای ریاست جمهوری(منهای رئیس دولت) عنوان گردیده است

می شود.

انتخابات ریاست جمهوری هجدهم میزان در پهلوی شکوه و عظمت حضور گستردهٔ مردم، دارای ناهنجاری ها و کاستی هایی نیز بود که عمدتاً از سوی کاندیداهای ریاست جمهوری(منهای رئیس دولت) عنوان گردیده است. کاندیداهای مذکور این ناهنجاری ها و کاستی ها را بسیار مهم وجدی دانستند و با سرحد تقلب و دست کاری آشکار وانمود و محکوم نمودند. ناهنجاری ها و کاستی ها، در جریان انتخابات از این قرار بوده است:

۱. بی کیفیت بودن رنگ، عمده ترین ایراد و اعتراض در جریان انتخابات بوده است. بعضی از رنگ های استفاده شده در اکثر حوزه ها به زودی از روی انگشت زایل می گردید، و بر این بنا امکان و احتمال تقلب و بیش از یک بار رأی دادن را به بار آورده بود.

مسؤولان و کارکنان انتخابات آن را یک اشتباه و ناشی از به کارگیری نادرست قلم ها و انمود ساختند و ادعا دارند که قلم های مورد استفاده در نشانی اوراق رأی دهی باقلم هایی که پشت انگشت را نشانی نماید، عوض گرفته شده بود. همچنین شرکت تهیه کنندهٔ قلم های مذکور نیز بر باکیفیت بودن قلم های مذکور تأکید نموده است.

گرچه موضوع پاک شدن رنگ نمی تواند دلیل تقلب وسوء استفادهٔ یکی از کاندیداها قلمداد شود زیرا رأی دهندگان هرکاندیدا می توانستند از این امکان تقلب به صورت برابر استفاده نمایند ولی به همه حال می تواند دلیلی باشد براهمال وعدم دقت دفتر مشترک تنظیم انتخابات وکارکنان حوزه یی آن. ناگفته نباید گذاشت که این امکان تقلب نیز فقط برای کسانی میسر بوده است که قبل برین بیش از یک کارت را دریافت داشته و در چند محل ثبت نام کرده اند زیرا با داشتن یک کارت به دلیل سوراخ شدن آن نمی توان بیش از یک بار رأی داد. که این موضوع بازهم بر می گردد به عدم دقت دست اندرکاران در زمان ثبت نام وصدور کارت.

۲. اتهام مهم دیگر، موضوع تهدید وتخویف رأی دهندگان است که اکثر کاندیداها مأموران انتخابات و یا دولت را متهم می نمایند که به نفع رئیس دولت، رأی دهندگان را تهدید نموده اند. این اتهام گرچه مانند سایر اتهامات قابل بررسی است و کمیسیون موظف در مورد آن اظهار نظر خواهد نمود ولی بازهم امکان دارد که افراد صاحب قدرت ونفوذ در محلات، به نفع هر یک از کاندیداهای مورد نظر خویش به تهدید وتخویف متوسل شده باشند.

۳. کمبود صندوق ها موضوع دیگری است که قابل ایراد وانتقاد می باشد. تصاویر تلویزیونی نشان داد که روی اکثر صندوق های رأی یک کارتن کاغذی دیگر گذاشته شده بود که به وضوح نشان دهندهٔ کوچکی و یا ظرفیت اندک صندوق ها و یا تعداد کم آن در حوزه ها می باشد. لازم بود تا به هر حوزهٔ رأی دهی به تعداد کافی صندوق ها توزیع می گردید. کمبود صندوق ها مبین یک واقعیت دیگر نیز می باشد و آن این که تعداد رأی دهندگان بالاتر از توقع وانتظار مسؤولان بود و آنها از ترس این که مبادا صندوق های خالی را از حوزه ها پس ببرند به تعداد کم آن بسنده کرده اند!

قاعدتاً بایست صندوق ها قبل از آغاز رأی دهی در حضور ناظران و نمایندگان کاندیداها باز و خالی بودن آن مورد تأیید آنان قرار گیرد و بعد درحضور آنان مهر و لاک شود و حین شمارش آرا دوباره در حضور آنان باز گردد ولی کمبود صندوق ها و گذاشتن کارتن های کاغذی، قاعدهٔ مذکور وشفافیت وسلامت رأی دهی را خدشه دار ساخته است.

قاعدتاً بایست صندوق ها قبل از آغاز رأی دهی در حضور ناظران و نمایندگان کاندیداها باز و خالی بودن آن مورد تأیید آنان قرار گیرد و بعد درحضور آنان مهر و لاک شود و حین شمارش آرا دوباره در حضور آنان باز گردد ولی کمبود صندوق ها و گذاشتن کارتن های کاغذی، قاعدهٔ مذکور وشفافیت وسلامت رأی دهی را خدشه دار ساخته است

ادعا شده است که قفل برخی از صندوق ها شکسته شده است و این امر نیز قابل تحقیق و بررسی می باشد.

۴. زمان آغاز و پایان رأی دهی در برخی حوزه ها نیز مورد اعتراض بوده است، زیرا در بعضی حوزه ها دیر تر از موعد مقرر، جریان رأی دهی آغاز و در بعضی حوزه ها قبل از پایان مهلت اعلام شده، مراکز رأی دهی تعطیل گردیده است. بنا بر این تعدادی از رأی دهندگان نتوانسته اند از حق رأی استفاده نمایند.

۵. ادعا شده که اوراق رأی دهی به صورت بی رویه توزیع گردیده به بعضی حوزه ها بیشتر از نیاز و به بعضی حوزه ها کمتر از ضرورت توزیع گردیده است.

۶. در برخی از حوزه ها به رأی دهندگان اجازه داده شده است تا با ارائهٔ کارت ثبت نام غائبان، برگهٔ رأی دهی را دریافت وطبق دلخواه به کاندیدای مورد نظر خویش به صندوق بریزند!

۷. مسألهٔ مهم دیگر تخطی از احکام قانون انتخابات است.

مادهٔ چهاردهم قانون انتخابات صراحت دارد که:

"رأی دهندگان مکلفند در محلی که اسم شان در لست ثبت نام آن محل درج است، رأی بدهند"

صرف نظر از ضروری بودن یا نبودن قید مذکور، به همه حال در قانون آمده است و باید رعایت می گردید و یا پیش از پیش این ماده تعدیل می شد که چنین نشد وفقط دفتر مشترک تنظیم انتخابات اعلام نمود که رأی دهندگان در هر محلی که خواسته باشند، می توانند رأی بدهند!

۸. همچنین از طریق رسانه ها اعلام گردید که اوراق رأی دهی ز تمام کشور به مرکز منتقل می شود و پس از مخلوط سازی، شمارش خواهد شد تا تعداد آرای مجموعی کاندیداها در سطح کشور مشخص گردد نه این که در کدام ولایت یا ولایات کدام کاندیدا بیشتر آرا را به دست آورده است.

این موضوع نیز عملی نشد و در پایان نخستین روز شمارش آرا میزان فی صدی آرای شمارش شدهٔ کاندیداها در ولایت کندز اعلام گردید!

گرچه این حق کاندیداها و مردم است که بدانند کدام کاندیدا در کدام ولایت بیشترین آرا را به دست آورده است و این کمکی خواهد بود به ایشان که در انتخابات پارلمانی - در صورت تمایل - از این آگاهی سود ببرند.

۹. آموزش بی موقع رأی دهی یک موضوع جالب و در عین حال خنده داری بود که تلویزیون مرتکب آن گردید و آن این که در آخرین دقایق مهلت رأی دهی در روز انتخابات، به آموزش رأی دهی پرداخت که بسیار دیر و کاملاً بی موقع بود.

۱۰. اعلام بایکات توسط کاندیداها - منهای رئیس دولت - آن هم در نیمهٔ دوم روز انتخابات نیز از عجایب آن روز و از ناهنجاری هایی است که به کاندیداها بر می گرد.

ص۸

خلک روان
انجیویزم
نه غواړي

پامیر

د باوري معلوماتو له مخي له کوم وخت څخه چي په افغانستان کي د بن له موافقي وروسته لومړي موقتي او بیا وروسته انتقالي حکومتونه راغلل او نړیوالو خپلو ژمنو سره سم له افغانستان سره خپلي مرستي پیل کړي نو زیاتو دونر هیوادو ددي پر ځاي چي په مستقیم ډول د افغانستان د وخت حکومتونو ته مرستي ورکړي د خپل شخصي شناخت او تعلقاتو له مخي ئي ځینو کسانو ته دنده وسپارله چي انجیوګاني جوړي کړي او بیاني همدغه راز انجیوګانو ته دافغانستان د خلکو په نامه مرستي پیل کړي چي د باوري احصائیو له مخي تر اوسه هیواد ته دورکړل شویو پیسو په سلو کي ۳۰ همدغه راز انجیوګانو ته ورکړي شوي دي.

خو مور ولیدل چي نوموړو انجیوګانو د مرستي زیاتي پیسي د مدرنو ودانیو په کرایو، کروزین موټرو او دفتري تزئیناتو ولګولي او داسي کوم کار ي ونه کړ چي هغه د هیواد په بیا رغاونه کي دیادوني وړ اغیزه ولري، ځینو انجیوګانو خو لا اخلاقي فسادونو ته هم لمن ووهله او خانته ئي دوسیي جوړي کړي.

همدا لامل و چي د پلان وزیر ښاغلي رمضان بشر دوست دخپلي دندي د تولاسه کولو له وخت څخه را پدي خوا بیا تر اوسه دانجیوګانو په روان بهیر انتقاد کړي او د هغوي فعالیت ئي په نشت شمیرلي او څو څو حله ئي دانجیوګانو له خاوندانو څخه غوښتنه کړي چي د خپل دونر یا مرستندویه هیواد، خپلي بودجي او دا چي دغه بودجه دوي په کوم شي لګولي معلومات ورکړي خو دبده مرغه چي دوي ونشو کولاي خپله محاسبه رنه کړي، دولت او ملت ته قناعت ورکړي او دا ثابته کړي چي دوي مرسته شوي پیسي بي ځایه نه دي لګولي او نه ئي تري ناوړه استفاده کړي.

همدا علت و چي په دي وروستیو کي د پلان وزیر په افغانستان کي د انجیوګانو د فعالیت د دوام لپاره د قانون یوه مسوده برابره کړي چي یولس فصلونه او سپړ او یا مادي لري، ډاکټر رمضان بشر دوست په هغي غونډه کي چي ددغي موضوع د څرګندولو په خاطر ئي جوړه کړي وه په تړی او افغانستان کي د انجیوګانو د فلسفي او تاریخ په باب د اوږدو خبرو وروسته وویل: په افغانستان کي د انجیوګانو د کار او فعالیت نتیجه په مجموع کي منفي دد ، ده وویل: په افغانستان کي انجیوګاني نشته بلکي انجیویزم دي، له دي امله دقانون د مسودي هدف دادي چي دغه لری پاي ته ورسول شي، بدي او بي ګټي انجیوګانو رنګي شي او ښي او ګټوري ئي پریښودل شي چي دافغانستان بي وسي خلکو ته خدمت وکړي.

۷ مخ

مرحوم میا صاحب این عارف عاشق، صادقانه عشق می ورزید، عاشقانه می اندیشید و در تزکیهٔ نفس چنان می کوشید تا مدارج عالی انسانی را طی نماید. ایشان راه رسیدن به کمال مطلوب را در عجز می دانستند.

چنانچه در این برداشت عالی با بیدل"رح" وجه مشترک اختیار نموده در غزلی مراتب اخلاص و تسلیم خویش را به معشوق حقیقی چقدر عارفانه مطرح نموده اند:

در آن گلشن که پا بوسش نماید مهر و ماه آنجا
کجا از ذره خیزد پرفشانی دستگاه آنجا
همه گل های گلزار نزاکت گشته پامالش
چه امکان است محرم گشتن مشت گیاه آنجا
بکن پاس ادب حفظ وفا در عشق یکتایی
گزین تقریب خواهی گشت منظورنگاه آنجا
دوعالم شهره گشتم از تبه کاری و رسوایی
به جز عصیان به درگاهش ندارم عذر خواه آنجا
حسینی ثبت لوح دل نما این نکتهٔ بیدل
(سر مویی گر اینجا خم شوی بشکن کلاه آنجا)(۱۰)

مردان خدا"ج" راهیان راه حقیقتند. آنانی که از جلوهٔ ملکوتی نورحق ضمیر شان روشن است، انسان را خلیفهٔ خدا"ج" در روی زمین می دانند، به انسان و انسانیت ارج می گذارند؛ از مظالم اجتماعی، حق تلفی، زور گویی و زور پرستی نفرت داشته، خواهان تأمین عدالت در مناسبات اجتماعی می باشند. مرحوم میاصاحب یکی از این مردان وارستهٔ خدا"ج" بودند، که مرام انسانی خویش را من حیث منادی حق و حقیقت به ارباب قدرت چنین ابلاغ نموده اند:

گویید ز آداب شه وقت و زمان را
کز عدل منور بنما ملک جهان را
دانی که حکمرانی دوران ابدی نیست
جاوید کن از عدل وکرم نام و نشان را

چون نوشروان کوس عدالت به جهان زن
زان پیش که گیرند ز تو روح و روان را
با فرقهٔ محتاج همه جود و عطا کن

یک روشنایی در افق کوکچه

سیری در شعر واندیشهٔ میاصاحب سید عبدالکریم حسینی

قسمت سوم

همایون حافظی

از ظالم بی رحم ستان داد کسان را
انواع تلطف بر افسرده دلان را
مأیوس مکن هیچگه آزرده دلان را
در گوشهٔ افتاده حسینی به دل رنج
دریاب زروی کرم این سوخته جان را(۱۱)

مثل مشهوری است که مردم افغانستان مرده یی بی قدر و زنده یی با قدر ندارند؛ قسمی که اکثر همدیاران ما آنانی که هم عصر آخرین ایام زندگی مرحوم میا صاحب بوده اند گواهی می دهند، این شخصیت نستوه فرهنگی مرزو بوم کوکچه سال های آخر عمر را دور از انجمن یاران و دوستان در گوشهٔ تنهایی و رنجوری به سر برده اند.

انیس لحظات تنهایی شان خروش رود بار کوکچهٔ شوریده بود که فریاد روح حزین این دانشمند وارسته را در بستر پر شور خویش آرامش می بخشید، وملاقات بعضی از دوستان با وفا تسلی بخش خاطر ایشان بود. صدای دل خستهٔ میا صاحب از این غزل پردرد ایشان بر می آید و دل شنونده را در تأیید دلتنگی های چنین لحظات افسرده به تپش وا می دارد:

ای دل خسته شدی از من بیمار جدا
بی تو عمری است که مانده است تن زار جدا
دل برفت از برم ورام نشد دیدهٔ یار
مثل من کیست شده از دل و دلدار جدا

وای بر حال من زار که از آتش عشق
سوختم صبح جدا نیز شب تار جدا

آتشی هست دگر جان من از فرقت تو
که دلم سوزد وهم این تن تبدار جدا(۱۲)

دل گرم و با صفا اما خسته و رنجور از درد بی یاری وبیماری این ادیب و سخنور فرزانه بعد از سپری نمودن ۷۵ سال در تپش پیهم، گاه از سرور و نشاط وگاه از غم و درد، اما همواره به یاد خدای"ج" در یکی از روزهای سال ۱۳۴۹ خورشیدی برابر۱۳۹۰ قمری از تپش باز ماند و داعی اجل را لبیک گفت. و یاد بودها و آثاری از خویش برجای گذاشت.

مرحوم میا صاحب شاعری بود شیوا بیان که در شعر اکثر سوژه های اجتماعی، عرفانی و عشقی را مد نظر داشت، طرز بیان شاعرانهٔ شان گرایش به سبک بیدل"رح" داشت. اشعار زیبای فراوانی از ایشان ثبت تاریخ فرهنگ ما گردیده است که قابل تدقیق وتحقیق می باشد.

مرحوم میا صاحب خطاطی بودند چیره دست که از قلم ایشان یک جلد قرآن کریم به خط زیبای عربی به یادگار مانده و نسخه های قلمی تذکره های بهار بدخشان ومفرح الاحباب به قلم زیبای ایشان موجود است؛ که نمایان گر حسن سلیقه و رعایت ظرافت های زیبا نویسی توسط آن مرحوم می باشد. قرار اظهار محترم نذیر حباب شخصیت فرهنگی مرز بوم مان از خامهٔ مرحوم میا صاحب آثار ذیل به یادگار مانده است:

۱- بهار بدخشان
۲- مفرح الاحباب
۳- کوکب کامل
۴- شهاب هند
۵- فروغ ایران
۶- اختر بخارا
۷- دیوان اشعار
۸- گلشن عرفان

واینک غزلی از ایشان را از بهار بدخشان به عنوان حسن اختتام این نوشته می آورم:

چشم خون بار کران ضد صفا می بیند
دل سرگشته ز هجر تو چه ها می بیند
قرب او آن قدرت هست چو لفظ ومعنی
ای خطا جوی حیا کن که خدا می بیند
پیش پیش نظر کج نظران جلوه مکن
ساز پنهان رخ خود را، سفها می بیند
یار چالاک روان است دل از دنبالش
به امیدی که گهی رو به قفا می بیند
کس کند فکر زموهومی این دهر فنا
جز صدایی که دهد کوه کرا می بیند
عامه مقبول شدن مفت حسینی نبود
احتیاطی که کلامت ادبا می بیند(۱۴)

مأخذ ها:

۱۰- همان جا جزوهٔ قلمی پیرامون شخصیت و آثار میا صاحب سیدعبدالکریم حسینی
۱۱- همان جا
۱۲- همان جا
۱۳- همان جا
۱۴- حسینی، سیدعبدالکریم، بهار بدخشان، نسخهٔ قلمی ص

سورگل خزان:

شعر یوازی هنر نه دی بلکی یو ټولنیز رسالت دی

مرکه کوونکی: ش- زیارمل

سورگل خان زموږ د یو شمیر هغو شاعرانو له ډلي څخه دي چي ستايني او توصیفونه نه کوي بلکه تل د ټولني نیمګړي اړخونه راسپړي انتقادي شعرونه وائي او خلک خپلو نیمګړتیاوته متوجي کوي دا دي دهغه سره مو مرکه کړي چي د لوستونکو پام ورته اړوو:

پوښتنه: ښاغلي خزان صاحب له څه مودي را هیسي ستاسو شعرونه په ځینو ورځپاڼو او مجلو کي لولم خداي شته ماته ډیر خوند راکوي؛ ځکه ستاسو شعر دمعني او مفهوم او هم د نورو شعري فنونو لکه وزن او قافیي، استعاري او کنايي په لحاظ ډیر ښکلي او پوخ معلومیږي لطفاً تاسو لومړي خپل ځان معرفي کړي او بیا وواياست چي له کوم وخت را په دي خوا شعر واياست او تر اوسه موکوم شعري ديوان چاپ شوي او که نه؟

لومړي تر هرڅه له تاسونه د زړه له کومي مننه کوم چي زيار وباسي او زما سره مرکه کوي، ستاسو دلومړي پوښتني په ځواب کي به د شعر په ژبه خان داسي معرفي کړم.

اصلي نوم زما سورګل دي، تخلص مي دي خزان
دپلارنوم مي قاسم خان دي،دنيکه نوم رحمت خان
اوسدونکي دغوربنديم، په غوربند کي د تي خان
يم په خته باندي خويشکي، په ملت يمه افغان
زه چي راغلمه دنيا ته، وه دوره دنادر خان
سنه د يارلس سوه لس وه، مياشت د تلي يا ميزان
له اويا کلونو تيريم، زړه مي دي تر اوسه ځوان
که يم زوړ، زوړ پاله نه يم، خوښوم نوي جهان
په ښکلا باندي مين يم، تمدن مي دي آرمان
لاندي ګرځمه پرځمکه، خيال مي دي په کهکشان
وايم شعر په پښتو ژبه، خو شاعر نه ګڼم ځان
معذرت غواړم له خلکو، که مي شعر کي وي نقصان
ځکه زه په شاعري کي، بي استاده يم روان
خپل بيړی له اوبو باسم، په توفيق دپاک سبحان

ماته په لازم وخت کي دشعر او شاعري زمينه نه وه برابره او که ريښتيا و وايم کومه مينه او علاقه مي هم ور سره نه درلوده، ما په داسي وخت کي شعر ويلوته مخه کړه چي له بده مرغه ډير ناوخته و او دځواني دوره مي لاپخوا تيره شوي وه، سره له دي زه ځان شاعر نه ګڼم داچي تا سو زما کاږه واږه شعرونه ښکلي او پاخه ګڼلي دا دستاسو حسن نظر دي او که نه نو زما او دشعر او شاعري ترمنځه ډيره فاصله پرته ده، دشعرونو مجموعه مي تر اوسه نه ده چاپ شوي او لامل يي اقتصادي ستونزه ده.

پوښتنه: تاسو د يو شاعر او اديب په حيث ښه شعر کوم شعرته واياست يا په بله معني شعر بايد يوازي د شعري فنونو، تجمل او ستايني لپاره وويل شي او يا دا چي په شعر کي ديو ټولني دخلکو ټولنيز دردونه، نيمګړتيا، د استبدادي رژيمونو په وړاندي کرکه او نفرت او دټولنيز عدالت د تامين په خاطر مفاهيم او احساس خاي ولري او که تاسو د دغسي شعر نموني لري لطفا يي زموږ د ورځپاڼي مينه والو ته وړاندي کړي؟

زما په نظر ښه شعر هغه شعر دي چي دوخت او زمان دغوښتني سره سمون ولري، د چاپيريال منظره په کي رنځور شوي وه، د ټولني پر واقعيتونو ولاړ وي، دخلکو او وطن دميني ښکارندوي وي، دټولنيزو نيمګړتياوو سره په مبارزه کي وي او ظلم او استبداد په کي تکول شوي وي

داچي د ځينو شاعرانو په آند په دي وروستيو 25 کلونو کي شعر هنري ښه له لاسه ورکړي او دسياسي ملحوظاتو له امله يي دشعار او ابتذال لاره نيولي زه د دي نظر سره موافق نه يم؛ ځکه چي شعر يوازي هنر نه دي بلکي يو ټولنيز رسالت دي او دسياست سره تړاو لري. آيا هغه هنر به څه په کار راشي چي وطن وراني‌ږي او خلک د جګړو په اور کي سوزيږي او شاعر د ګل او بلبل او خال خط په ستاينه بوخت وي.

سربيره پردي دشعر الفاظ بايد ساده، روان او دخلکو په ژبه وي؛ ځکه چي شعر دخلکو لپاره دي او خلک بايد وربانـدي پوه شي، ځيني شاعران داسي پېچلي او له معماوو ډک شعرونه وايي چي يوازي خپله پدي پوهيږي او بس. زما په عقيده دارنګه شعر ويل يوه خو دنيمايي ده. لنډه دا چي ماته په لومړي سر کي د شعر محتوي او مفهوم ارزښت لري او په دويمه درجه کي دشعر نور تخنيکي او هنري اړخونه.

بد بيني سترګي

سورګل- خزان

سترګي لرم بي سترکونه يمه زه
ښي غټي تکي توري دي
د بل عيب وينم خود خپل نه وينم
چي نه ړندي او نه شبکوري دي
خپله ګناه په ذره بين نه وينم
د بل لغزش راته لوي غر ښکاري
د نورو ښه کار ته په بده ګورم
خپل هر څه بد راته هنر ښکاري
توري عينکي چي پر سترګو کړمه
ړنه دنيا توره تياره وينم
چي د خپل زړه آينه کي وګورمه
ټول انسانان آدم خواره وينم
ربه! در واخله دا بدبيني سترګي
په کار مي نه دي ظاهر بيني سترګي
پر ځاي يي راکړه دوه نيک بيني سترګي
چي وي حق بيني ، واقع بيني سترګي

مونږ ددی موجوده حکومت ننګه نه کوو او...

د اسلامي جمعیت ویاند ددي پوښتني په ځواب کي چي په ایتلافي حکومت کي د اولس مشر واک کمیږي ، وویل !

د ایتلاف او مشارکت تر منځ فرق شته . په ایتلافي حکومت کي ددولت له مشر سره تل دا ډار او ویره وي چي که چیري له ائتلافي ګوندونو سره مخالفت ولري نو کیداي شي چه دهغه حکومت ړنګ شي، ځکه چي په پارلمان کي اکثریت له لاسه ورکوي. په ریاستي سیستم کي ائتلاف معني نلري، او مشارکت مطرح کیږي. کله چي یو جمهور رئیس په قاطع اکثریت سره واک ته رسیږي نو د یو ټاکلي مودي لپاره دخلکو نه مشروعیت تر لاسه کوي او پارلماني اکثریت ته ضرورت نلري بلکي د وزیرانو په ټاکلو - او ځني نورو مواردو کي - د پارلمان تایید شرط وي.

له فقیري نه پوښتنه وشوه چي: مشارکت په څه تامینیږي؟ که چیري جهادي تنظیمونه یا سیاسي ګوندونه په حکومت کي شامل شي، نو معنایي دا شوه چي مشارکت راغلي او که واقعاً د افغانستان خلکو ته مخه وشي او غیر حزبي کسان کابینه کي شامل شي نو ایا په دي کي مشارکت نه راځي؟

داسلامي جمعیت ویاند په ځواب کي وویل:

مشارکت بالکل راځي خو په یوه مدني ټولنه کي سیاسي ګوندونه یومهم جزء دي. ځنګه کولي شو چي د دیموکراسي او له مدني ټولني نه خبره وکړو او سیاسي ګوندونه له پام نه وغورځوو.

فقیري د بي وسلي کولو او همدارنګه د وسله والو افرادو له خوا د خلکو د ځورولو په هکله وویل: دغیر مسئوولو مسلحو ځواکونو په باب باید و وایم چي: ځیني خلک په دي کي خاص مقصد لري او غواړي چي د افغانستان دخلکو تاریخي جهاد تر پوښتني لاندي راولي او په مجاهدینو باندي ګوزار وکړي.

او یو هغه خلک دي چي دنیک نیتي له

کله چي یو جمهور رئیس په قاطع اکثریت سره واک ته رسیږي نو د یو ټاکلي مودي لپاره دخلکو نه مشروعیت تر لاسه کوي او پارلماني اکثریت ته ضرورت نلري بلکي د وزیرانو په ټاکلو- او ځني نورو مواردو کي - د پارلمان تایید شرط وي.

رویه - دانظر لري چي - په ملک کي باید نظام، قانون او مرکزي مقتدر حکومت وي او ملي پوځ او ملي اردو ولرو نو په دغه شرایطو کي که هرڅوک وغواړي چي د دولت نه بغیر، مسلح ځواک ولري نو هغه غیر قانوني ده او باید خلع سلاح شي.

ویاند دي پوښتني ته چي آیا د دي ضرورت شته چي اوس هم مجاهدین سلاح ولري؟ داسي ځواک ورکړ:

مونږ په دي باور یو چي ټول غیر مسوول مسلح کسان باید بي وسلي کړاي شي. او مجاهدین باید د ملي پولیسو په لیکو کي تنظیم شي، او د دولت له تشکیلاتو نه بهر مونږ مسلح ځواک په رسمیت نه پیژنو که مجاهد وي یا غیر مجاهد!

فقیري د موجوده حکومت او په تیره بیا د افغانستان داسلامي جمعیت دګوند د برخي په باره کي په ډاګه کړه چي:

مونږ د دي موجوده حکومت ننګه نه کوو او زموږ ګوند په حکومت کي شریک ندي. او د انتقالي دولت د ځیني وزیرانو د ګوندي تړاو په هکله ئي وویل چي: دوي فعلا داسلامي جمعیت له ګوند سره تړاو نلري. دوي په رښتیا سره چي د جهاد په کلونو کي د اسلامي جمعیت سره ګوندي تړاو درلود مګر د دولت دجوړولو په وخت کي دافغانستان داسلامي جمعیت له ګوند او دهغه له مشر نه قطعا مشوره نده غوښتل شوي نو د افغانستان اسلامي جمعیت په موجوده حکومت کي ونډه نلري.

له ویاند نه دځایي قوماندانانو د زور زیاتي په باب پوښتنه وشوه چي داسي ځواب ورکړ شو: صالح کسان او هغه کسان چي خلکوته ئي خدمتونه کړيدي او په جهاد او مقاومت کي ئي ونډه اخیستي، هغوي باید ونازول شي او دملي اردو او ملي پولیسو په لیکو کي ورته مناسبه ونډه ورکړل شي. مګر هغه کسان چي په خلکو باندي ئي ظلمونه کړیدي - او یا ئي کوي - دوي باید بي وسلي کړاي شي که چیري مجاهد وي یا غیر مجاهد.

فقیري په دولتي اداراتو کي دبډو او فساد په هکله وویل چي:

راتلونکي حکومت باید د مامورینو په تنخواګانو باندي له سره کتنه وکړي چي هیڅا ته دبډو داخستلو بهانه پاتي نشي. دا د مامورینو قانوني حق دي چي کم له کمه د ګاونډیو ملکونو د مامورینو په اندازه معاش ولري

داسلامي جمعیت ویاند ددي پوښتني په ځواب کي چي ځیني زور ورو کسانو دولتي او یا دخلکو شتمني غصب کړي دي. د دوي سره باید څه ډول چلند وشي، وویل: هغو کسانو چي ملي او یا خصوصي شتمني په غیر قانوني توګه ترلاسه کړیدي نو دا د حکومت دنده ده چي له هغوي نه ئي بیرته واخلي صالح حکومت هغه وخت منځ ته راځي چي واک او قدرت ولري او زور ور صرف باید حکومت وي هغه هم دقانون په چوکاټ کي.

په دي ګردي میز کي وویل شو چي ځیني اوریدونکي دا غواړي او دایي تمه ده چي راتلونکي حکومت دي له طالبانو او حزب اسلامي سره او له ټولو مخالفینو سره یو ډول جوړ جاړي وکړي. دافغانستان داسلامي جمعیت ویاند خپل نظر داسي څرګند کړ:

راتلونکي حکومت که چیري وغواړي چي په رښتیا سره په افغانستان کي سوله تامین شي نو باید له ټولو مخالفینو سره خبري اتري وکړي - چي اوس هم دوام لري - او موجوده حکومت هغوي سره اړیکي لري او غواړي چي د مذاکراتو او تفاهم له لاري هغوي دي ته وهڅوي چي

په ملک کي باید نظام، قانون او مرکزي مقتدر حکومت وي او ملي پوځ او ملي اردو ولرو نو په دغه شرایطو کي که هرڅوک وغواړي چي د دولت نه بغیر، مسلح ځواک ولري نو هغه غیر قانوني ده او باید خلع سلاح شي.

د افغانستان په بیا رغونه کي سهیم شي او له مخالفت او له جنګ نه لاس واخلي

زه د کرزي صاحب هغه خبره تکراروم چي ویلي و ځرنګه چي مونږ د نجیب د حکومت او خلقیانو د دور افرادوته څه نه وایو، نو دا ډیره ښه خبره ده چي د طالبانو او داسلامي حزب هغه ګروپ سره چي د حکمتیار تر مشري لاندي د حکومت سره مخالفت لري، هغوي سره هم مذاکري وشي.

زکوخیل

دټولټاکنو په باب ناوړه تفاهمات دی د مفاهمی له لاری حل شی

د دوه نیمو لسیزو په موده کي تپل شوي جګړي د افغانستان خلک تر ستوني نیولي و او هر څه یي د جګړو په موده کي له لاسه ورکړي و.

که څه هم د بن له پریکړو سره سم په هیواد کي لوموړي لندمهاله اداره او وروسته د افغانستان انتقالي اسلامي دولت را منځ ته شو او په دي موده کي نسبي امنیت ټینګ شو، خو په دي موده کي هم په یو مخیزه توګه دافغانستان د پراخو پرګنو له روح او ذهن څخه د جګړي ناوړه اثرات لري نه شول له دي امله د هیواد پراخو پرګنو په هیواد کي د ولسمشري د ټول ټاکنو شپي ورځي نه، بلکي شپې شمیرلي او په دي هیله، چي ګوندي له دي وروسته به د جګړي ناخوالي او اغیزي له یوه منځه له منځه ولاړي شي - اولس به په ډاډ منه او آرامه

فضا کي خپل ژوند ته دوام ورکړي.

له دي امله یي د روان کال د تلي "میزان" میاشتي د اتلسمي نیټي د ولسمشرۍ په ټول ټاکنو کي په پوره مینه او خوښي دروښانه راتلونکي په هیله ګډون وکړ.

هیڅ اټکل نه شو کولي ، چي هیواد وال به په دي ټول ټاکنو کي ، چي د ډول ډول ګواښونو سره مخامخ وي، په دومره لوي کمیت خانګړي مینه او علاقه برخه واخلي.

په دي ټاکنو کي د اولس پراخ ګډون دا په ګوته کړه، چي دا رټیدلي اولس له هر څه مخکي د سولي او آمن لیواله دي، نور نو نه غواړي د هغه یا دغه په غوښتنه خپلي او د نورو ویني وبهوي، غواړي د ورونو په څېر د قانون تر سیوري لاندي دیو بل تر څنګ او د یو بل په مرسته خپل ژوند ته دوام ورکړي، د افغانستان پراخي پرګني غواړي او هیله لري ، چي د ټولنیز ژوند په بیلا بیلو اړخونو کي د ترقي او پرمختګ پر لور او چټ ګامونه پورته کړي.

ډیره د ویاړ خبره داده چي د ولسمشرۍ ټول ټاکني د ملي او نړیوالو نورمونو او قوانینو سره سم په ټول هیواد کي په پوره امن کي تر سره شوي.

لکه چي یادونه وشوه، ټول ټاکني د هیوادوالو له خوا د یو ملي جشن او ملي ورځي په توګه ولمانځل شوي او هم یي په مینه پکي ګډون وکړ.

په ډیري خواشیني سره باید یادونه وکړو، چي د ټول ټاکنو په یو څو مرکزونو کي دیو څه ستونزو د راپیدا کیدو له امله ځیني محترم کاندیدان خواشیني شول او ددوي دي خپګان او خواشیني د افغان اولس پرغوښتنو او اراده سیوري واچاوه.

هیڅوک به هیڅکله د تیروتنو پلوي ونه کړي، خو په دومره لوي ، پراخ او ملي کار کي خامخا ستونزي را پیدا کیږي ولي له دي پرته د ټول ټاکنو بهیر په ښه ډول دیوه خانګړي نظم په لړلو سره تر سره شوي ، چي د دوي تکي پخلي د اروپایي ټولني او د امریکا متحده ایالاتو د غیري دولتي ټولنو د استازو په څرګندونو کي هم شوي دي

موږ هیله لرو، چي د ټاکنو په اړوند را پیدا شوي ستونزي د مصلحت، خبرو اترو او مفاهیمي له لاري حل او د ټولو محترمو کاندیدانو د منلو وړ وګرځي.

اولین همایش مجمع ...

متعاقباً آقای لطیفی رئیس انجمن قزلباشان افغانستان ضمن سپاس و قدردانی از بانیان این حرکت، از آنها به نام روشن کنندگان چراغ شایسته سالاری یاد کرد و گفت: هدف ما از این انجمن، ادای مسؤولیت خود در مقابل ملت می باشد تا بتوانیم برای مردم زجر کشیدهٔ خود مصدر خدمت شویم.

خدیجه مایا عضو سازمان دموکراسی برای افغانستان، سخنران دیگر این مجلس بود.

او گفت: ما باید در راستای رسیدن به آرمان خود هدف مند باشیم و گام عملی در این راه برداریم.

انجینیر حامد یعقوبی نیز در این محفل صحبت نمود و گفت: ما باید در تمام عرصه ها با هم مشورهٔ سالم کنیم و به نتیجهٔ مثبت برسیم.

او جهت رفع مشکل ازدیاد جمعیت، برتقسیمات شهری تأکید نمود و این روند را برای رفع معضل تراکم جمعیت حایز اهمیت دانست.

استاد گل رحمن قاضی، استاد دانشکدهٔ حقوق و آمر مرکز تحقیقات پالیسی دربخش حقوق افغانستان سخنران دیگر این مجلس بود، وی گفت: اگر مصمم باشیم که اشتباهات گذشته تکرار نشود، بیایید به این ملت صادقانه و دلسوزانه کار کنیم. در این حال بدون شک مسؤولیت خود را ادا کرده ایم، و در غیر آن جامعه به طرف نفاق ملی خواهد رفت.

او در اخیر سخنان خود پیشنهادکرد که این مجمع باید دور از سیاست نگهداشته شود واشخاص بر اساس تخصص و مهارت های مسلکی شان به کار گماشته شوند.

حمیده برمکی استاد دانشکدهٔ حقوق وعلوم سیاسی دانشگاه کابل ایجاد همچو مجمع ها را یک گام بزرگ در راه شایسته سالاری و دانش سالاری خواند. و بر نقش زنان در دولت تأکید نمود.

حمید الله طرزی وزیر پیشین هوانوردی نیز ایجاد این مجمع را یک گام بزرگ در راه پیشرفت کشور خواند.

سید حبیب شاه حامد رئیس معارف شهر کابل سخنران دیگر مجلس گفت: اساساً دونوع مبارزه وجود دارد که در سرنوشت ملت ها تعیین کننده است و آن عبارت است از مبارزه در راه آزادی وآگاهی.

جاوید لودین سخنگوی رئیس دولت نیز سخنرانی نمود و گفت که رئیس دولت بر تشکیل این انجمن تأکید نموده است و از این اقدام که یک گام ارزشمند در راه تحقق آرمان ملی می باشد قدردانی می کند.

پوهندوی عبدالرزاق اسمر رهبر سازمان دموکراسی برای افغانستان در سخنان خود گفت: سازمان دموکراسی افغانستان آمادهٔ هر گونه همکاری مادی و معنوی با مجمع مشورتی متخصصان افغانستان می باشد.

خانم حبیبه دانش استاد دانشگاه تخار سخنران دیگر مجلس بود و در سخنان خویش گفت: بر دولت است تا در زمینهٔ تنویر اذهان مردم و در راستای تعلیم و تربیهٔ زنان اقدام گسترده تر نماید.

محمدصدیق چکری وزیر مشاور دولت و رئیس این شورا نیز به نوبت خود صحبت نمود وگفت: هدف از تأسیس این مجمع، سازش ومصالحه است تا برادران متخصص داخل سیستم شده و به هدف خدمت به مردم با دولت همکاری کنند.

آقای چکری علاوه نمود: استاد ربانی رهبر جهاد ومقاومت با اعلام حمایت شان از حامد کرزی، افغانستان را به طرف سلامت، ترقی وتعالی هدایت کردند و در راه ثبات وامنیت کشور گام برداشتند. اگر قرار بود که رهبر معظم جهاد ومقاومت به خاطر سمت و شناخت و دوستی کدام کاندیدای دیگری را حمایت کند، افغانستان به طرف بحران حرکت می کرد. بناءً نظر به سیاست حکیمانهٔ خود با یک اعلان علاوه بر این که جانب آقای حامد کرزی را ترجیح داد، وحدت ملی را نیز تقویت بخشید.

استاد ربانی رهبر جهاد و مقاومت افغانستان نیز در پیرامون این مجمع سخنانی با ارزش ایراد نمودند که متن کامل آن در شمارهٔ آینده به نشر خواهد رسید.

آقای آذرخش حافظی سخنران دیگر این همایش گفت که جهاد مردم افغانستان نه تنها موجب راندن متجاوزان از این کشور شد بلکه اثراتی را در سراسر دنیا به جا گذاشت.

پیروزی مردم افغانستان نه تنها پیروزی عقیده و ایمان بود بلکه پیروزی عدالت و آزادی بر ظلم و تجاوز نیز بود.

او گفت: جهاد یکی از افتخارات بزرگ ملی افغانستان در سطح جهانی است، از نخست وزیر آلمان آقای شویدر شنیدم که می گفت ما فرو پاشیدن دیوار برلین را وامدار جهاد مردم افغانستان هستیم.

آقای حافظی یاد آور شد که ما در سال های اخیر به دستاوردهایی بزرگ نایل شدیم. و در این میان می توان از انتقال قدرت به گونهٔ مسالمت آمیز نام برد که برای نخستین بار به تجربه گرفته شد و افتخار آن به نام رهبر جهاد ومقاومت ثبت شده است. هم چنان انتخابات آزمون دیگری بود که دنیا را متحیر ساخت. در حالی که برخی مراجع بین المللی حتی تیم های ناظر خود را از بیم تلف شدن آنها به افغانستان ارسال نکردند ولی خوشبختانه انتخابات موفقانه و با آرامش سپری شد.

بخش نخست این همایش تا ساعت ۱:۳۰ ظهر دوام کرد و همچنان گفته شد که در بعد از ظهر این همایش نیز ادامه می یابد.

ملکیار

بشردوست – آن که ...

بود و مردم به آن دفتر یورش برده بودند گفت: مردم حق دارند با ان جی او های بی اعتنا به ارزش های اخلاقی، این گونه رفتار کنند.

وی گفت که نام تفنگ سالاران بد است اما بدترین دزد ها ان جی او سالارانند وی همچنان بر بعضی از نکتایی داران نیز به تندی حمله کرد و گفت:

نکتایی داران به اصطلاح متخصص و تحصیل کرده اما بی وجدان، در دزدی های بزرگ دست دارند!

●●●

انچه که در بالا نقل شد همه سخنان وزیر پلان آقای بشردوست است که در حضور گردانندگان مؤسسات غیر حکومتی داخلی وخارجی و نمایندگان رسانه های خبری داخلی وبین المللی بیان کرد اما بخش هایی اندک از آن در رسانه های دولتی منعکس شد.

بشردوست مسودهٔ قانون ان جی او ها را یک وسیله برای جلوگیری از بی قانونی رایج میان ان جی او ها خواند و گفت: در قانون جدید، کار این مؤسسات فقط در بخش خدمات و امداد به مردم منحصر خواهد بود و از فعالیت های تولیدی و انتفاعی آنان جلوگیری خواهد شد. کار هایی از این قبیل، کار شرکت های خصوصی است واما ان جی او ها در رقابت با این شرکت ها نیز به میدان آمده اند در حالی که به دولت مالیه نمی دهند.

او از فروش پروژه از یک ان جی او به ان جی اوی دیگر در برابر کمیشن سخن گفت وعلاوه کرد که این کار موجب می شود تا در نهایت با پول کمی که در اختیار ان جی اوی آخری باقی می ماند، پروژه با کیفیت بسیار نازل به اکمال برسد. در حالی که بشردوست در سخنان خویش لزوم تسلط بیشتر دولت بر ان جی او ها را برجسته می ساخت، همزمان با آن و درست در همان روز، قراردادی میان دولت جاپان و جمعی از ان جی او های داخلی و خارجی برای ساختن بعضی از تأسیسات جدید به ارزش چند میلیون دلار عقد گردید. در اجلاس توکیو نیز بخش اعظمی از کمک ها برای افغانستان به جیب ان جی او داران رفت.

البته دکتر بشردوست می داند که وظیفهٔ این مؤسسات فقط در امداد و کمک خلاصه نمی شود و برای بسیاری از این مؤسسات، امداد بشری فقط پرده یی برای دست یابی به اهداف سیاسی نیز هست و برای کار هایی غیر از امداد به مردم نیز توظیف گردیده اند، بنا براین مطرح کردن همهٔ مشکلات با ان جی او ها در چهار چوب نابه سامانی های مالی و عدم شفافیت ناشی از آن شاید چندان دقیق نباشد.

دکتر بشردوست در سخنان خویش کلمهٔ سه حرفی(د-ز-د) را به همان آسانی کلمهٔ سه حرفی ان جی او ادا می کرد و ترادف این دو کلمه در سخنان وی چنان اعتراض حاضران ان جی او دار را برنمی انگیخت که برخی از این ان جی او داران می گفتند بشردوست از صحت روانی کامل برخوردار نیست و کسانی از آنان هم ابراز آمادگی می نمودند که به هزینهٔ یکی از ان جی اوها نامبرده را برای تداوی به یکی از کشور های خارجی بفرستند!

سخنان آقای بشردوست پرده از فساد درون دستگاه دولت برمی دارد. سخنان او شباهت به فریاد استمداد کسی دارد که دزدان به سرش ریخته اند و او فریاد دزد- دزد سرداده است به امید این که دیگران به کمکش بشتابند ولی دیگران به این فریاد استمداد بی اعتنایند. دیگر در این کشور سال هاست که دزدی های بزرگ جرم به شمار نمی آید و عمق فاجعه نیز در همین جاست!

اکنون که دزدان برسر بشردوست ریخته اند و او با آنان دست به گریبان است، باید دید که از این معرکه چه کسی جان به سلامت خواهد برد. دزدان یا دکتر بشردوست؟!

وزیر مالیه از کارهای مالی ...

در بخش بودجهٔ انکشافی مانند سرمایه گذاری در زمینهٔ مکاتب، کلینیک های صحی، جاده ها و پل ها به مصرف رسیده در حالی که ۴۱،۲ میلیارد افغانی(۸۵۸،۶ میلیون دلار امریکایی) در بخش مصارف جاری حکومت مرکزی و ادارات محلی از قبیل معاشات مأموران دولتی و حفظ مراقبت ملکیت های دولتی به مصرف رسیده است.

وی افزود: یکی از وظایف عمدهٔ یک دولت موفق، جلوگیری از کسر بودجه است. مصرف بیشتر از عاید، باعث صعود قیم و بالآخره کاهش ارزش پول می گردد. موضوع عمدهٔ دیگر جمع آوری عواید است. جمع آوری عواید ومصارف باید منظم باشد تا از مصارف بی جا جلوگیری شود. به همین دلیل نقش بودجه برجسته می گردد. همچنان مسألهٔ مهم مصارف است که باید طبق پلان دولت صورت گیرد در غیر آن عواید نمی تواند پاسخ گوی نیازهای عمدهٔ دولت باشد روی این اصل داشتن پلان وتطبیق آن امری مهم است.

وزیر مالیه در مورد اصلاحات مالی و اداری در وزارت مالیه، بلند بردن ظرفیت کاری کارمندان، ایجاد سیستم های کمپیوتری در بخش های گمرک ها، بودجه، خزانه و سایر بخش های وزارت و کار روی ایجاد سیستم های منظم جمع آوری عواید در کشور به صورت مفصل سخن گفت. وزیر مالیه همچنان اهداف و برنامه های استراتژیک و دورنمای این وزارت را توضیح کرد.

وی در مورد کمک های جامعهٔ جهانی به بازسازی افغانستان این ارقام را ارائه کرد:

از پایان سال ۱۳۸۰ تا کنون بیش از ۴،۳ میلیارد دلار امریکایی از منابع مالی کمک دهنده جهت تمویل پروژه های سرمایه گذاری مورد استفاده قرار گرفته است. وزیر مالیه علاوه نمود: با گذشت هر سال مقدار کمک های بین المللی از طریق حسابات خزاین وزارت مالیه افزایش یافته است که این خود بیانگر این نکته است که اعتماد کمک دهندگان در زمینهٔ مدیریت درست منابع مالی وحسابدهی حکومت قوی تر می گردد. دکتر غنی به ادامه گفت:

از زمان آغاز کار حکومت جدید مبلغ ۷۵،۹ میلیارد افغانی (۱،۶ میلیارد دلار امریکایی) از طریق حسابات حکومتی انتقال گردیده است. بخش اعظم منابع پولی یعنی ۱۴۷،۶ میلیارد افغانی(۳،۰۷ میلیارد دلار امریکایی) تقریباً دو سوم مجموع کمک های خارج از مجاری حکومتی به مصرف رسیده است.

وی تعدادی از برنامه های ملی را که از منابع مالی داخلی و خارجی از سال ۱۳۸۰ ـ ۱۳۸۲ تمویل گردیده است، چنین مشخص ساخت:

اردوی ملی:۷۷۱،۸ میلیون دلار امریکایی.

معیشت و حمایت اجتماعی: ۷۵۷،۵ میلیون دلار امریکایی که شامل ایجاد اشتغال و انکشاف دهات می گردد.

ترانسپورت: ۵۲۲،۱ میلیون دلار امریکایی

صحت و تغذیه: ۲۶۹،۴ میلیون دلار امریکایی

معارف وآموزش مسلکی: ۱۳۶،۷ میلیون دلارامریکایی

دادن گزارش از جانب اعضای حکومت در مورد چگونگی اجراات امور می تواند به عنوان یک اصل مهم ادامه یابد. نه تنها در عرصهٔ مالی مردم نیاز دارند تا پاسخ سؤالات شان را دریابند بلکه مردم می خواهند در همه عرصه ها، اعضای حکومت از چگونگی عملکرد شان با شفافیت گزارش دهند تا از یک سو اصل دموکراسی تحقق یابد و از جانبی مردم در روشنی قضاوت کنند.

احکام و مسائل رمضان

سید ناصر تقدسی

در شماره هاي گذشته در پیرامون پذیرایی از رمضان ، فضیلت ماه روزه ، اهمیت تراویح ، اعتکاف و سایر موضوعات مربوط به رمضان سخن گفته شده بود. در این شماره کوشش بر آن خواهد بود که در مورد حکمت و آثار، مقاصد ،شروط و ... روزه روشنی بیندازیم .

حکمت و آثار روزه

خداوند متعال روزه را برانسان ها فرض گردانید ، تا به وسیلهٔ آن از بند غرایز وهوای نفس رهایی یا بند و به عالی ترین مدارج انسانیت نایل آیند. روزه اراده وتصمیم آدمی را چنان نیرو می بخشد که درحالی که غذایی مطبوع در برابرش قرار می گیرد وزنی زیبا در کنارش زندگی می کند، وصد ها زمینه یی دیگر جهت بهره جویی برایش فراهم می آیدو اگر از همهٔ اینها استفاده کند ، هیچ کسی به جز خدای واحد ولا شریک مراقبش نخواهد بود، اما نه در خفا ونه آشکارا به این همه نعمات که خدا استفاده از آن ها را از بام تا شام در موسم روزه منع قرار داده است ، دست نمی زند و مانند عسکری تمام عیار امر الهی را مو به مو اجرا می کند ، وثابت می سازد که او دارای ایمانی قوی واراده یی خلل نا پذیر است واین همه استقامت وپایداری را از رمضان وروزه فرا گرفته است از همین رو بوده است که پیامبر رمضان را ماه صبر می خواند ومی فرماید : روزهٔ ماه صبر وسه روز از هر ماه تیرگی دل را می زاید.

اهداف ومقاصد روزه

مهم ترین مقاصد واهداف روزه این است که نفس آدمی از رذایل وپستی ها پاک شود و اخلاق او کاملا مهذب و پاکیزه گردد ، از دروغ وفساد وزورگویی بپرهیزد و به مرحله یی از انسانی برسد که هرگاه کسی او را دشنام دهد و به خشونت فرا خواند به او بگوید که "من روزه دارم ...".

انسان باید با بهره گیری از لحظه های خوب و دوست داشتنی رمضان، خود را به کارهای نیکو و اخلاق خوب عادت دهد و اثرات مثبت این ماه را در سایر ماه ها نیز در زندگی فردی و خانوادگی خود به مشاهده بنشیند .

شروط روزه

الف: اسلام، یعنی روزهٔ کافر درست نیست.

ب: پاکی از حیض ونفاس، بر زنانی که در حال حیض و نفاس باشند روزه جایز نیست، بلکه قضایی آن را بایستی بیاورند.

ج: نیت؛ یعنی ارادهٔ قلبی برای روزه داشتن، اگر شخصی بدون ارادهٔ قلبی تمام روز، از چیز هایی ناقض روزه اجتناب نماید، از این که نیت نداشته ، روزه اش صحیح نمی باشد.

فرض های روزه

در روزه از طلوع صبح صادق (بامداد) تا غروب آفتاب (شام) پرهیز از سه چیز فرض می باشد:

۱- خوردن

۲- نوشیدن

۳- لذت جنسی، البته هدف از لذت جنسی تمام انواع لذت هایی است که عادتاً باعث خروج منی می شوند.

سنت ها و مستحبات روزه

۱- سحری کردن سنت است، هر چند که بادانه یی از خرما ویا با کمی از آب باشد.

۲- خوردن سحری در آخرین وقت شب مستحب است.

۳- نیت کردن روزه پیش از طلوع صبح مستحب است.

۴- شتاب در افطار، بعد از غروب آفتاب به زودی افطار کردن روزه مستحب می باشد.

۵- افطار کردن با خرما ویا آب مستحب است.

۶- اجتناب از غیبت، سخن چینی، دروغ گویی، جنگ و خشونت وقهر در ماه روزه حتمی است، هر چند که پرهیز از چنین کارها در غیر رمضان نیز مطلوب می باشد.

مفسدات روزه

سه چیز ذیل روزه را به فساد می کشاند:

۱- خوردن

۲- نوشیدن

۳- حصول لذت جنسی، گفتنی است که امور فاسد کنندهٔ روزه نظر به نوعیت خود به دو دسته تقسیم می شود؛ یکی اموری که تنها موجب قضای روزه می گردد، و دو دیگر این که هم موجب قضا و هم موجب کفاره می شود.

مکروهات روزه

۱- چشیدن ذایقهٔ چیزی، اما اگر زنی در وقت پختن غذا ویا خریدن آن از بازار ، از ترس بد مزاجی شوهر خود، آن را بچشد باکی نخواهد داشت.

۲- چیزی را جویدن یا به دهن انداختن ، چنان که زنی برای کودک خود از روی ضرورت چیزی را می جود و نرم می کند و سپس به دهن طفل می گذارد.

۳- انجام کاری که اندیشهٔ آنقدر ضعف در آن باشد که موجب شکستن روزه شود مکروه است.

۴- لب زن را در دهن گرفتن ویا برهنه ملاعبه کردن ، هر چند خطر انزال وجماع نباشد مکروه است و اگر خطر انزال وجماع برود ناجایز می باشد.

۵- افراط در شستن دهن وبینی

۶- بدون کدام دلیل لعاب دهن را جمع کردن و آن را فرو بردن.

۷- بی صبری وبی قراری نشان دادن در رمضان.

۸- تاخیر نمودن غسل بدون کدام علت به بعد از بامداد.

۹- چیز هایی مانند پودر دندان، کریم دندان و مانند آن را در دهن نگهداشتن.

۱۰- عیبت کردن، دروغ گفتن، دشنام دادن وبر کسی ظلم کردن

این اعمال از جملهٔ گناهان خطیر است و نباید در هیچ زمانی مخصوصاً در رمضان،انسان مرتکب آن ها گردد.

۱۱- به طور قصدی گرد وغبار را در حلق جمع کردن و بلعیدن آن.

دعای افطار

اللهم لک صمت وعلی رزقک افطرت (رواه ابوداوود)

"الهی ! من برای تو روزه گرفتم و از روزی یی که تو داده یی افطار نمودم".

دعای بعد از افطار

"ذهب الظماء و ابتلیت العروق و ثبت الأجر ان شاء الله" (رواه ابوداوود)

"تشنگی گذشت، رگها سیراب گردید و اگر خدا بخواهد ثواب هم خواهد رسید".

عذر های ترک روزه

۱- سفر ۲- بیماری ۳- بارداری ۴- شیردادن ۵-شدت تشنگی و گرسنگی ۶- ضعف و پیری زیاد ۷-ترس هلاک شدن ۸-جهاد ۹- بی هوشی ۱۰-جنون.

حالاتی که خوردن روزه جواز دارد

۱- اگر بیماری و یا حادثه یی دیگر چنان به شخصی طاری شود که ادامهٔ روزه منجر به مرگ و یا شدت بیماری روزه دار گردد، در این حالت خوردن روزه جواز دارد.

۲- اگر شخص چنان گرسنه وتشنه گردد که نخوردن روزه به مرگ او بینجامد، دراین صورت شکستن روزه جایز می باشد.

۳- اگر برای زن باردار چنان وضعی پیش آید که برای خود و یا جنین او خطر پیا فریند، خوردن روزه باکی ندارد.

۴- اگر کسی یقیناً احساس کند که تداوم بر روزه خطر مرگ ویا شدت بیماری را بار می آورد، برای چنین شخص خوردن روزه روا می باشد.

فدیه

شخصی که بسیار ضعیف شده باشد ویا به گونه یی مریض است که ظاهراً برای تندرستی وی امیدی وجود ندارد و توان روزه گرفتن راهم ندارد، در شریعت به این شخص مجاز است که روزه نگیرد و در بدل هر روز آن به مسکنیی فدیه بدهد.

اندازهٔ فدیه

مقدار فدیه به پیمانهٔ صدقه فطر پیشبینی شده است که شخص مخیر است آن را به شکل غله بدهد ویا قیمت آن را بپردازد، و یا در بدل هر روز صبح و شام برای یک مسکین غذا بدهد.

روزه گرفتن شش روز اول ماه شوال

حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم فرموده است : "هر کسی که شش روز بعد از ماه رمضان را روزه گرفت، گویا که همیشه روزه گرفته است".

در مورد روزهٔ شش شوال دو نکته قابل توجه است:

۱- روزهٔ این شش روز به صورت پیهم پس از عید فطر ضروری نیست بل هم می توان این روز ها رابه شکل متواتر روزه گرفت و هم به شکل جداگانه.

۲- بهتر است که این روزه از دوم شوال آغاز گردد، اما چنین کار از ضروریات پنداشته نمی شود.

خلک روان ...

دپلان وزیر له خبرو داسي معلومیږي چي که چیرته د قانون نوموړي مسوده د حکومت له خوا تصویب شي نو دانجیو ګانو مالکان به بیا ناوړه استفاده ونشي کړاي او ددي زمینه به برابره شي چي انجیوګاني زموږ د وروسته پاتي او جنګ وهلي هیواد د بیارغاوني لپاره کار وکړي.

موږ په داسي حال کي چي د انجیوګانو د فعالیت د سمون په خاطر د ښاغلي بشردوست د پاملرني قدر کوو هیله من یوو ص

چي د نوي قانون په تصویب سره نه یواځي نا مطلوبي او غیر ضروري انجیوګاني وتړل شي بلکي ددي هیله هم لرو چي له

خاوندانو څخه ني کلکه پوښتنه وشي او هغه پیسي چي له دي لاري څخه ني غلا کړي او اختلاس کړي هغوي په بیرته ورکولو مجبور شي

هیله من یوو چي د افغانستان د نیستمنو اسکیرلو او بي وزلو خلکو په نامه چي کوم تجارت انجیوګانو خاوندانو پیل کړي، هغه دومره زر پاي ته ورسول شي او له دي وروسته مرستندویه هیوادونه ددي پر ځاي چي خپلي مرستي د خپلو شخصي تعلقاتو له مخي اشخاصو ته ورکړي باید دافغانستان راتلونکي دولت ته ئي وسپاري او دولت هم باید له اړونده اجرائیو ارګان څخه وخت په وخت د پیسو لګولو رنه محاسبه وغواړي او پري نږدي چي له دغه راز مرستو شویو پیسو څخه څوک ناوړه ګټه واخلي. او په هغو باندي د خپل عیش او نوش وسایل برابر کړي

مجاهد

وآنان که در راه ما با جان ومال جهادکردند محققاً آنان رابه راه خویش هدایت می کنیم و همیشه خدا یار نیکو کاران است

قرآن کریم

ارگان نشراتی جمعیت اسلامی افغانستان

● مجاهد می تواند مطالب را ویرایش کند.

● مطالب آمده مسترد نمی گردد .

● آرا واندیشه های مقالات غیر از سرمقاله لزوماً مبین آرا ومواضع جمعیت نیست.

شعار ما

رضای خداوند(ج) هدف ما
حضرت محمد(ص) رهبر ما
قرآن قانون ما
جهاد راه ما
شهادت در راه خدا از عالی ترین آرزوهای ماست

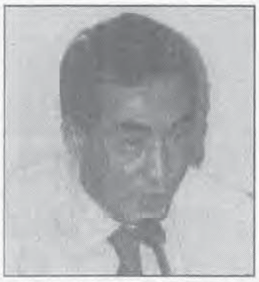
دور ششم سال سوم شمارهٔ بیست وهفتم چهارشنبه ۲۲ میزان ۱۳۸۳ ۲۹ شعبان المعظم ۱۴۲۵ - 13 October 2004

وحید مژده

بشردوست_ آن که دزدان به سرش ریخته اند!!

دکتر بشر دوست وزیر پلان آدمی واقعاً دوست داشتنی است! اما نه برای همه! فقط برای کسانی که سردر آخور ان جی او ها ندارند. ان جی او داران که بعضی از وزرای کابینه هم در این جمع شاملند آرزو دارند سر برتن بشردوست نباشد! باور کنید که چنین است و اگر باور نمی کنید به حرف های او که روز یکشنبه ۲۶میزان در تالار وزارت پلان به زبان آورد توجه کنید. در این همایش که به مناسبت بحث روی مسودهٔ قانون ان جی او ها برگزار شده بود، بشردوست خطاب به حاضران که اکثریت آنان را گردانندگان ان جی او ها تشکیل می داد سخنانی گفت که فراز هایی از آن در این جا نقل می شود:

- اکثریت مطلق ان جی او ها دزدند.
- اکثریت وزرای کابینهٔ آقای کرزی ان جی او دارند.
- ما مستحقان و بخصوص معیوبان را به این مؤسسات برای دریافت کمک معرفی کردیم ولی آنها به جای دریافت کمک، یا از طرف گارد و ماموران ان جی او توهین شدند و راه به داخل دفتر نیافتند و یا مکتوب شان را گرفتند ولی به آنان جوابی داده نشد.
- ملاقات با من به عنوان وزیر پلان که وزیر ان جی او ها هستم آسان تر از دیدار با یک کارمند عادی یک ان جی او است.
- در افغانستان سه دولت حاکم است: دولت انتقالی اسلامی افغانستان — دولت ان جی او ها که دولت در داخل دولت است و بالاخره دولت

سازمان ملل متحد. غیر از اینها دولت های کوچک دیگری هم وجود دارد.

بشردوست در این جلسه که به دعوت خودش برگزار شده بود مشت ان جی او داران و بعضی از وزرا را باز تر کرد و حتی گفت: روزی که کرزی سرپرستی شورای وزیران را نداشته باشد من از ترس وزرا به جلسهٔ کابینه نمی روم!

بشردوست در بخش دیگری از سخنان خویش ضمن انتقاد شدید از مؤسسات غیر دولتی گفت که کار این مؤسسات به جای این که خدماتی و غیر انتفاعی باشد، اقتصادی و انتفاعی است، به عنوان مثال به بهانهٔ ضرورت کاری، ان جی او موتر وسایر وسایل وارد می کند و بعد آن را در بازار می فروشد!

بشر دوست گفت که در افغانستان۲۰۲۳ ان جی او یا مؤسسهٔ غیرحکومتی داخلی و ۳۳۲ مؤسسهٔ خارجی وجود دارد اما نتیجهٔ کار در مجموع منفی است.

بشردوست با اشاره به واقعه یی که در بدخشان برای دفتر امداد آغا خان پیش آمده بود و مردم به آن دفتر یورش

ص۶

> **اکثریت مطلق ان جی او ها دزدند**
> **و اکثریت وزرای کابینهٔ آقای کرزی ان جی او دارند**

حضور گستردهٔ مردم با ...

اعلام عدم پذیرش نتایج انتخابات توسط آنان و دگرگونی دراماتیک در مواقف بعدی شان، نشان گر ادامهٔ عدم ثبات مواقف قبلی و همچنین اقدامات عجولانه و شتابزدهٔ برخی از آن ها بوده است که امیدواریم درس و عبرتی برای همهٔ ما در آینده ها باشد.

در اخیر باید تکرار نمود که حضور گستردهٔ مردم، به انتخابات هجدهم میزان شکوهی بزرگ و تاریخی بخشید و خدا کند که با اعلام نتایج بررسی کمیسیون حقیقت یاب، همه نتیجهٔ انتخابات را بپذیرند و دفتر مشترک تنظیم انتخابات نیز با در نظر داشت ناهنجاری ها و کاستی های انتخابات ریاست جمهوری، تلاش و دقت نماید که در انتخابات پارلمانی تکرار نشود و ان شاء الله که با آغاز کار رئیس جمهور منتخب، کشور ما به سوی ثبات، آرامش و آسایش رهنمون گردد.

انفجار یک بم در یحیی خیل پکتیکا پنج نفر را کشت

براساس گزارش رادیو بی بی سی که در برنامهٔ شبانگاهی ۲۷ میزان به نشر رسیده، در اثر انفجار یک بم در ولسوالی یحیی خیل ولایت پکتیکا که در نوار مرزی پاکستان قرار دارد، پنج نفر کشته شده اند. که یک تن از کارمندان دفتر مشترک تنظیم انتخابات ریاست جمهوری به نام عبدالستار جزو کشته شدگان می باشد.

در گزارش آمده است که دو نفر دیگر این اهلاک شدگان نیز برادر زاده های عبدالستار و نفر چهارمی از اهالی قریه بوده است ولی تا کنون هیچ منبعی مسؤولیت این انفجار را به دوش نگرفته و کسی هم به این ارتباط دستگیر نشده است. اما عمدتاً چنین انفجارها ویورش های تخریب کارانه علیه دولت وشهروندان افغانستانی از طرف گروه طالبان با همکاری شبکهٔ القاعده صورت می گیرد، و این گروه در گذشته هم هشدار داده بود که با اجرای یک سلسله عملیات تخریبی جریان انتخابات ریاست جمهوری را مختل خواهد کرد.

طبق یک خبر دیگر، یک ماین هاوان در شهر فیض آباد مرکز ولایت بدخشان نیز منفجر شده که تلفاتی را به بار نیاورده است.

تشدید حملات طالبان و القاعده علیه دولت و مردم افغانستان، پس از برگزاری انتخابات ریاست جمهوری چالش عمده در برابر حکومت منتخب پس از انتخابات خواهد بود که مسؤولان دولتی باید برای مقابله با آن راهکارهای معقول و عملی را جستجو کنند.

افتتاح مرکز اسلامی لندن

مرکز اسلامی لندن که یکی از بزرگ ترین مراکز اسلامی در اروپای غربی است ، افتتاح شد. به گزارش بی بی سی ، هدف این مرکز اسلامی آموزش مهارت های حرفه یی و نحوهٔ ایجاد تعادل بین نقش اجتماعی و خانوادگی مسلمانان است.

ساختمان ۶ طبقه یی این مرکز ظرفیت ده هزار عبادت کننده را دارد و ۱۵ هزار نفر در مراسم گشایش آن شرکت کرده بودند.

این مرکز که سالن ورزش ، کتابخانه ، کودکستان و کلاسهای درسی دارد ، امید برده می شود، به بهبود گفتگو بین اسلام و سایر ادیان کمک کند. مسلمانان حدود ۴ میلیون پوند برای این مرکز جمع آوری کردند.صندوق توسعهٔ اروپا ، آژانس توسعهٔ لندن و دو سازمان دیگر انگلیسی نیز به آن کمک کردند.

مسجد آن روز جمعه با آذان نماز جمعه گشایش یافت. شیخ عبدالرحمن ، امام کعبه ، امامت نماز جمعه در مسجد جدیدالتاسیس لندن را به عهده داشت.

مسجد مرکز اسلامی لندن

وزیر مالیه از کار های مالی دولت گزارش داد

موجودیت یک سیستم منظم مالی که پاسخ گوی نیازمندی های مردم باشد و از جانبی بتواند زمینهٔ بهتر معیشت و کار را مهیا گرداند، از مسایل عمده یی می باشد که همیشه مورد توجه مردم بوده است. این خواست و نیاز مردم در لویه جرگهٔ قانون اساسی انعکاس وسیع یافت. عمده ترین خواست مردم این بود تا بدانند بازسازی افغانستان چگونه آغاز گردیده و چگونه ادامه می یابد. عمده ترین سؤالی که باید بدان پاسخ داده می شد این بود که میلیاردها دلار مساعدت جامعهٔ بین المللی چگونه و در چه مواردی به کار گرفته شده است. در پاسخ به چنین خواستی بود که تعدادی از وزرای کابینهٔ دولت انتقالی اسلامی افغانستان از اجراآت وعمل کردهای شان طی دوران ادارهٔ موقت وحکومت انتقالی اسلامی افغانستان در جلسات لویه جرگه گزارش دادند. دکتر اشرف غنی وزیر مالیهٔدولت انتقالی اسلامی افغانستان در یکی از جلسات لویه جرگه از چگونگی وضع مالی کشور گزارش ارائه کرد. وی منابع پولی و مساعدت های جامعهٔ بین المللی را که از طریق دولت و مؤسسات غیر دولتی به مصرف رسیده است مشخص گردانید. همچنان او در مورد سر چشمه های عایداتی دولت، تنظیم بودجهٔ عادی و انکشافی کشور به تفصیل سخن گفت.

به ادامهٔ گزارش دهی از چگونگی اصلاحات مالی و جمع آوری عواید ومصارف کشور دکتر اشرف غنی وزیر مالیه در حالی که معینان و تعدادی از رؤسای این وزارت حاضر بودند. روز پنجشنبه ۱۶ میزان در یک نشست مطبوعاتی از بنیانگذاری اساسات امور مالی قوی دولتی سخن گفت وعمده ترین دستاوردهای وزارت مالیه طی سال گذشته را نشر پول جدید افغانی، ایجاد سیستم سادهٔ تعرفهٔ گمرکی، معرفی شیوه های دقیق حساب دهی و گزارش دهی؛ تأسیس حساب واحد خزانه وتوسعهٔ جمع آوری عواید در کشور برشمرد.

به گفتهٔ وزیر مالیه بودجه به مثابهٔ وسیلهٔ اساسی تقویت اعتماد میان مردم و دولت باقی می ماند. با ارائهٔ گزارش منظم به مردم در مورد نیازمندی های بودجه یی و دستآوردهای مالی، ما خود را متعهد می سازیم که این اعتماد را در آینده تقویت نماییم.

وی ارقام مالی حکومت در پایان سال ۱۳۸۰ تا ختم سال ۱۳۸۲ را چنین ارائه کرد: عواید حکومتی برای این مدت ۱۷ میلیارد افغانی، ۳۵۵ میلیون دلار امریکایی بوده است. هدف تعیین شده برای سال ۱۳۸۳ افزایش عواید داخلی به ۱۵،۴ میلیارد افغانی ۳۰۸،۶ میلیون دلار امریکایی بوده تا بدین وسیله اتکا روی کمک های بین المللی برای تمویل مصارف اساسی ملی از قبیل امنیت، صحت و معارف کاهش یابد ۵،۶ میلیارد افغانی ۱۱۷،۷ میلیون دلار امریکایی

ص۶